C U R T E A D E A P E L B Ă L Ţ I

Dosarul nr.21rji-678/2023 Judecătoria Soroca
Sediul Central
Judecător Tocaiuc Gh.

D E C I Z I E
ÎN NUMELE LEGII

26 septembrie anul 2023 municipiul Bălţi

Colegiul penal al Curţii de Apel Bălţi
Avînd în componenţa sa :
Preşedintele şedinţei de judecată Puşca Dumitru
Judecători Burdeniuc Ruslana, Revenco Angela
Cu participarea:
Avocatului Cebanu Veaceslav

Judecînd în ordine de recurs în şedinţă publică *prin intermediul aplicaţiei teleconferinţă* recursul declarat de Directorul Penitenciarului nr.6 Soroca, Ţîmbaliuc Viorel împotriva încheierii judecătorului de instrucţie al Judecătoriei Soroca Sediul Central din 27.04.2023, prin care s-a admis plângerea condamnatului Şavga Mihail împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie;

Ţinînd cont de actele cauzei, Colegiul penal al Curţii de Apel Bălţi,

C O N S T A T Ă:

Prin sentinţa Judecătoriei Rîşcani din 03.08.2009, modificată prin decizia Curţii de Apel Bălţi din 21.10.2009, Şavga Mihail a fost condamnat în baza art.171 al.(3) lit.a), b), art.172 al.(3) lit.a), art.171 al.(2) lit.b), art.155 Cod penal la 13 ani închisoare.

Prin încheierea Judecătoriei Cimişlia Sediul Leova din 15.11.2018, în baza art.91 Cod penal eliberat condiţionat înainte de termen cu 2 ani 9 luni 7 zile.

Prin încheierea Judecătoriei Drochia (sediul Glodeni) din 23.09.2021 s-a anulat eliberarea condiţionată înainte de termen, cu dispunerea executării pedepsei în continuare.

Prin încheierea Judecătoriei Soroca Sediul Central din 15.11.2022, în temeiul art.473/4 al.(4) CPP s-a redus termenul de pedeapsă cu 23 zile.

Începutul termenului - 21.06.2022. Sfîrşitul termenului - 05.03.2025.

Condamnatul Şavga Mihail se deţine în Penitenciarul nr.6 Soroca.

La data de 21.03.2023 condamnatul Şavga Mihail a depus în instanţa de judecată plîngere în condiţiile art.473/2 CPP RM împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului,

afectează drepturile garantate de art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

În motivarea plîngerii a indicat că se deţine în Penitenciarul nr.6 Soroca în condiţii de detenţie precare. A indicat că s-a deţinut în celule supraaglomerate şi nu sunt respectate patru metri pătraţi pentru un condamnat. Celulele nu se aerisesc, încăperile sunt vechi, se prăbuşesc podurile şi cade varul de pe pereţi. Medicamentele necesare lipsesc, personalul medical este necalificat, alimentaţie nu corespunde normelor, baie fac o dată în săptămînă. Sunt purici, taracani. În sectoare dezinfecţie nu se face.

Prin încheierea Judecătoriei Soroca Sediul Central din 27.04.2023 s-a admis plîngerea condamnatului Şavga Mihail împotriva administraţiei instituţiilor penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

S-a constatat faptul, că Şavga Mihail a fost deţinut în perioada 09.11.2022-25.04.2023 în Penitenciarul nr.6 Soroca în condiţii contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, 167 (una sută şasezeci şi şapte) zile în calitate de condamnat.

În condiţiile art.473/4 al.(4) CPP s-a redus pedeapsa condamnatului Şavga Mihail cu 32 (treizeci şi două) zile pentru perioada de 160 (una sută şasezeci) zile, în care s-a aflat în detenţie, cu calcularea a 2 zile de reducere pentru 10 zile de detenţie.

În privinţa perioadei rămase de 7 (şapte) zile, calculate în condiţiile art.473/4 al.(4) Cod de procedură penală, care nu pot fi reduse, instanţa de judecată a considerat necesar de a le lasa în continuare la termenul de executare a pedepsei.

Termenul pedepsei definitive de 13 (treisprezece) ani închisoare, stabilit lui Şavga Mihail prin sentinţa Judecătoriei Rîşcani din 03.08.2009, modificată prin decizia Curţii de Apel Bălţi din 21.10.2009, s-a redus cu 32 (treizeci şi două) zile.

S-a obligat administraţia instituţiei penitenciare nr.6 Soroca, potrivit art.473/4 al.(3) CPP, să înlăture condiţiile precare de detenţie în termen de 15 zile, după expirarea căruia instituţia penitenciară informează instanţa de judecată despre executarea încheierii.

În termen împotriva încheierii în cauză a declarat recurs Directorul Penitenciarului nr.6 Soroca Ţîmbaliuc Viorel, care indică că judecătorul a apreciat superficial probele prezentate de către reprezentantul instituţiei privind condiţiile de detenţie din instituţia penitenciară. Prin raportul prezentat şi anexele la acesta, au fost descrise cu lux de amănunte condiţiile care sunt asigurate lui Şavga Mihail pe parcursul deţinerii în instituţia respectivă, din care rezultă că au fost respectate standardele minime de întreţinere a acestuia, şi nicidecum nu pot fi apreciate condiţiile de detenţie ca inumane sau degradante. La caz, au fost argumentate toate chestiunile cu privire la: asigurarea condiţiilor materiale de detenţie sub aspectul amenajării şi dotării celulelor de detenţie, asigurarea iluminării şi ventilării, asigurarea cu obiecte de igienă şi menaj, acordarea posibilităţii aflării în afara celulei în perioada de la deşteptare până la stingere, acordarea asistenţei medicale necesare în condiţii de confidenţialitate şi asigurarea condiţiilor optime pentru exercitarea tuturor drepturilor prevăzute persoanelor aflate în detenţie. Totodată, la examinarea cauzei nu au fost apreciate probele sub forma de planşe fotografice prezentate. Or, prin intermediul acestora se demonstrează direct netemeinicia pretenţiilor invocate de Şavga Mihail cu privire la condiţiile în care se deţine. Materialele fotografice au fost prezentate anume în scopul de a demonstra aflarea numitului în condiţiile reale de detenţie, prin prezentarea probelor vizibile, în susţinerea argumentelor invocate în raport în această privinţă. La aprecierea

condiţiilor de detenţie corespunzător plîngerii adresate de Şavga Mihail, judecătorul s-a ghidat exclusiv de alegaţiile declarative ale condamnatului şi constatările generale indicate in rapoartele instituţiilor naţionale şi internaţionale în domeniu respectării drepturilor omului. Atrage atenţia asupra faptului că pe parcursul deţinerii in Penitenciarul nr.6 Soroca, Şavga Mihail nu a inaintat nici o plîngere către administraţia penitenciarului în care s-a deţinut, cu referire la neconformitatea condiţiilor de detenţie, la fel nu a înaintat astfel de cereri nici în instanţele naţionale (în ordine civilă) nici internaţionale. Condamnatul Şavga Mihailnu a fost marginalizat sub nici un aspect inuman şi/sau degradant, fiindu-i acordat minimul de condiţii a executării detenţiei, iar completul de judecată, la evaluarea condiţiilor de detenţie, urmează să ţină cont de efectele cumulative ale condiţiilor generale raportate la caracteristicile individuale respective ale acestuia, precum şi de perioada în care a fost deţinut în condiţiile contestate. Prin urmare, reieşind din probele anexate, se constată că condiţiile materiale de detenţie în care se deţine condamnatul Şavga Mihail, sunt satisfăcătoare şi nu depăşesc pragul minim de severitate cerut de art.3 CEDO. Astfel, condamnatului în Penitenciarul nr.6 Soroca îi sunt asigurate condiţii corespunzătoare ce asigurau minimul necesar conform standardelor reglementate de legislaţia execuţional-penală.

Solicită admiterea recursului, casarea încheierii Judecătoriei Soroca Sediul Central din 31.05.2023 în partea reducerii pedepsei cu 66 zile pentru perioada în care condamnatul s-a aflat în detenţie în Penitenciarul nr.6 Soroca în calitate de condamnat.

În şedinţa instanţei de recurs reprezentantul Penitenciarului nr.6 Soroca fiind citat prin intermediul poştei electronice nu s-a prezentat.

Condamnatul Şavga Mihail şi avocatul Cebanu Veaceslav în şedinţa instanţei au solicitat respingerea recursului declarat de administraţia Penitenciarului nr.6 Soroca, cu menţinerea încheierei instanţei ca fiind legală şi întemeiată.

Verificînd argumentele invocate în recursul declarat în raport cu materialele cauzei prezentate instanţei şi audiind opinia avocatului şi condamnatului, Colegiul penal ajunge la concluzia, că recursul declarat de Directorul Penitenciarului nr.6 Soroca Ţîmbaliuc Viorel urmează a fi respins ca fiind nefondat.

În conformitate cu art.449 al.(1) pct.1) lit.a) Cod procedură penală, *judecînd recursul, instanţa respinge recursul şi menţine hotărîrea atacată, dacă recursul este nefondat.*

Colegiul penal reţine aplicarea corectă de către judecătorul de instrucţie în speţă a prevederilor art.473/4 al.(4) Cod procedură penală, prin reducerea condamnatului Şavga Mihail a pedepsei închisorii cu calcularea a 2 zile de închisoare pentru 10 zile de detenţie pe perioada detenţiei sale în calitate de condamnat în Penitenciarul nr.6 Soroca, cu lăsarea perioadei rămase de 7 (şapte) zile, calculate în condiţiile art.473/4 al.(4) CPP RM, care nu pot fi reduse, la termenul de executare a pedepsei, ceea ce rezultă din modificările operate în Legea procesual penală în vigoare din 01.01.2019, care în dispoziţia art.469 al.(1) pct.17/1) stabileşte posibilitatea verificării în cadrul executării pedepsei penale a condiţiilor de detenţie a condamnaţilor, dispoziţia art.473/2 al.(3) CPP statuând, că persoanele deţinute cel puţin 10 zile în condiţii contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, drepturi care reies din obligaţia statul de a asigura condiţii de detenţie, pot solicita, cu titlu de despăgubiri, reducerea pedepsei.

Potrivit prevederilor art.473/4 al.(3), (4) CPP, în urma constatării faptului că condamnatul sau prevenitul a fost deţinut în condiţii contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, instanţa de judecată obligă administraţia instituţiei penitenciare să înlăture condiţiile precare de detenţie, stabilindu-i un termen concret,

care nu va depăşi 15 zile, după expirarea căruia instituţia penitenciară informează instanţa de judecată despre executarea încheierii. (4) În cazul constatării circumstanţelor prevăzute la art.473/2 al.(3), instanţa de judecată dispune reducerea pedepsei condamnatului, calculându-se de la 1 la 3 zile de reduceri pentru 10 zile de detenţie în condiţii precare calculate cumulativ.

La soluţionarea acestui tip de plângeri legiuitorul a prevăzut nu numai necesitatea constatării de către instanţă a încălcărilor privind condiţiile de detenţie care au afectat grav drepturile condamnatului, ci şi stabilirea unei reduceri a pedepsei care variază de la 1 zi la 3 zile, în dependenţă de gradul şi intensitatea suferinţelor.

Colegiul penal indică, că sunt neîntemeiate afirmaţiile invocate în recursul declarat referitor la faptul, că pe parcursul executării pedepsei deţinutul Şavga Mihail nu a fost marginalizat sub nici un aspect şi/sau degradant, fiindu-i acordat minimul de condiţii a executării detenţiei, dat fiind că aceste afirmaţii sunt nefondate, iar instanţa nu a luat în consideraţie probele anexate la dosar de către instituţia penitenciară şi le-a dat o apreciere superficială, instanţa just constatînd la momentul examinării plîngerii depuse de către condamnat a încălcării condiţiilor sale de deţinere.

Judecătorul de instrucţie just a concluzionat, că Şavga Mihail s-a deţinut în Penitenciarul nr.6 Soroca în calitate de condamnat în condiţii de detenţie care afectează drepturile condamnatului garantate de art.3 CEDO, aceste condiţii fiind suficiente pentru constatarea încălcărilor admise în penitenciarele vizate.

Astfel, Colegiul penal indică, că instanţa de fond corect a concluzionat referitor la admiterea plîngerii condamnatului referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile garantate de art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, bazîndu-se pe rapoartele organizaţiilor naţionale şi internaţionale ce ţin de acest aspect.

Colegiul penal conchide, că judecătorul de instrucţie corect a constatat, că standardele minime de întreţinere a condamnatului Şavga Mihail nu au fost respectate, astfel pot fi apreciate ca fiind inumane şi degradante.

În situaţia constatării în acestă perioadă a condiţiilor de detenţie ce afectează drepturile condamnatului garantate de art.3 CEDO, reducerea termenului de pedeapsă se face potrivit modului stabilit de art.473/4 al.(4), (5), (6) CPP RM.

Respectiv, constatând motivarea instanţei a fi una plauzibilă, Colegiul o preea în tot şi o însuşeşte, ceea ce este în corespundere cu jurisprudenţa CtEDO în cauza Albert vs.România din 16.02.2010, potrivit cărei, instanţele naţionale deşi au obligaţia să-şi motiveze deciziile, acest fapt totuşi nu impune acordarea unui răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct.61), pentru respectarea caracterului echitabil a procesului, fiind necesar ca instanţa internă, fie prin însuşirea motivelor furnizate de o instanţă inferioară, fie prin alt mod, să examineze chestiunile esenţiale supuse atenţiei sale.

Reieşind din cele expuse, Colegiul penal indică, că judecătorul de instrucţie corect a ajuns la concluzia de admitere a plîngerii depuse de către condamnatul Şavga Mihail, în baza unei studieri complete şi obiective a circumstanţelor cauzei, astfel încheierea adoptată de judecătorul de instrucţie urmează a fi menţinută.

Conducîndu-se de art.449 al.(1) pct.1) lit.a) CPP RM, Colegiul penal al Curţii de Apel Bălţi,

D E C I D E:

Respinge ca nefondat recursul declarat de Directorul Penitenciarului nr.6 Soroca, Ţîmbaliuc Viorel împotriva încheierii judecătorului de instrucţie al Judecătoriei Soroca Sediul Central din 27.04.2023, prin care s-a admis plângerea condamnatului Şavga Mihail împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie, încheiere care se menţine fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei, judecător Puşca Dumitru

Judecător Burdeniuc Ruslana

Judecător Revenco Angela